



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 17311
Tarih : 08.03.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5393 Sayılı Belediye Kanunu Ve 6284 Sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun İle 633 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.



Garo PAYLAN

Diyarbakır Milletvekili



Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili



Necdet İPEKYÜZ

Batman Milletvekili



Erol KATIRCIOĞLU

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	-Kadın Erkek Fırsat Eşitliği -Plan ve Bütçe -Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 09 Mart 2022	Esas No: 2/4269

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIĞI
09 Mart 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
09 Mart 2022
No: 980246
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Türkiye’de kadına yönelik şiddet en önemli insan hakkı ihlallerinden ve ayrımcılıklarından biri olarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Nitekim, bireyi korumakla yükümlü hukuk devletinin işletilmediği, güvenliğin ve adaletin sağlanamadığı, iktidarın kadın düşmanı politikaları ve LGBT+’lar aleyhine cinsiyetçi bakış açısının bir sonucu olarak kadın kırımına dönüşen kadın cinayetleri ve sistematik erkek devlet şiddeti nedeniyle Türkiye kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri ile OECD ülkeleri içinde birinci ve 2020 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi’nde ise 156 ülke arasından 133. sıradaki yerini korumaya devam etmektedir.

Koruma ve uzaklaştırma kararı alırdabilmiş az sayıdaki kadınlar dahi korunamadıkları için evde, sokakta, iş yerinde şiddete uğramakta ve/veya öldürölmektedirler. Kadını, ev içine hapseden, çalışma hayatından uzak tutan, erkeğe bağımlı kılan, toplumsal hayatın içinde etkin ve yetkin yer almasını istemeyen devletin, söylem ve politikaları hem toplumda hem de ailede karşılık bulmakta ve şiddeti süreklileştirmektedir.

Kadına yönelik şiddetin arttığı bir dönemde tek bir erkeğin kararıyla kadınların, LGBT+ ların yaşam güvencesi ve eşit haklara erişiminin teminatı olan İstanbul Sözleşmesi’nden çıkma kararı erkeklerin cesaretlenmesine yol açmıştır. Kadınların, LGBTİ+lar ve kadın hareketinin tüm uyarı ve taleplerine rağmen kadına yönelik şiddeti önlemek için bütönlöklü bir acil eylem planı açıklanmadığı gibi şiddetle mücadelede sorumlu kamu kurumlarının pek çok uygulamasında covid-19 salgını bahane edilerek kanun ve yönetmelikler açıkça ihlal edilmiştir. CEDAW ve 6284 sayılı Kanun gibi taraf olunan uluslararası sözleşme ve yasa etkin ve adil işletilmemiş, koruma hükümleri dahi salgın sürecinde sınırlandırılmış, sığınma evlerinin sayıları azaltılarak ve kalma süreleri belli zamanda tutularak kadınların korunmasız bırakılması sağlanmıştır.

Avrupa Konseyi’nin standartlarına göre, sığınaklarda her 10.000 kişi için kalacak bir yer olması ve her 50.000 kadın için bir dayanışma merkezi açılması gerektiği belirtilirken, Belediye Kanunu’nun 14. maddesinin a bendine göre ise de büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için sığınak açmakla yükümlü olduğu yer almaktadır. Buna karşın Türkiye’de, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, belediyeler ve sivil toplum örgütlerine ait toplam sığınak sayısını 149, kapasitesinin ise 3 bin 624 olarak açıklamıştır.

Öte yandan, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, Erkek Şiddetiyle Mücadelede Koordinasyona İlişkin İzleme Raporu’nu yayımladı. 1 Ocak 2021-31 Ağustos 2021 dönemini kapsayan raporunda; ŞÖNİM’lere başvuruda bulunan kadınların en sık karşılaştıkları sorunların eksik ya da yanlış bilgilendirilme olduğu bu nedenle kadınların , adli yardım, ücretsiz avukat tahsisi, elektronik kelepçe, gizlilik kararının uygulanması, sağlık hizmetine erişim gibi haklardan yararlanamadıkları, bu durumun nedeninin ise kadınların paylaşımlarının eksik dinlenmesi ya da çalışanların konuya ilişkin yeterli donanımına sahip olmaması olarak açıklanmış, şiddet gören kadınların sığınağa kabul sırasında çalışanların caydırıcı ya da yargılayıcı tavırlarına maruz kalabildikleri, sığınaklarda kaldıkları süre boyunca meslek elemanlarıyla çok kısıtlı bir biçimde karşılaştıkları ve düzenli psiko-sosyal destek alamadıkları belirtilmiştir.

Özetle, Diyanetin İşleri Başkanlığı’nın bütçesi artarken, kadına yönelik şiddeti önlemekle ve kadınları korumakla sorumlu kurumların bütçeleri azaltılmakta, kadınları şiddete karşı koruyacak, şiddeti önleyecek mekanizmalar ortadan kaldırılmaktadır.

Şiddetin önüne geçmek, kadınların, LGBT+'ların yaşam hakkını güvence altına almak devletin sorumluluğundadır. Kadın Sığınma Evleri, erkek şiddetine maruz kalan kadınların çocuklarıyla birlikte kalabilecekleri, şiddetten uzak ve bağımsız bir yaşam kurmak için ihtiyaç duydukları destekleri alabilecekleri yerlerdir.

Bu bağlamda vermiş olduğumuz kanun teklifimiz ile; kapatılan Kadın Konuk Evlerinin tekrar açılması, sayısının ve özellikle alanında uzman personel de dahil olmak üzere çalışan sayısının artırılması ile şiddete maruz kalan kadınların, LGBTİ+'ların korunması amaçlanmaktadır.

**5302 SAYILI İL ÖZEL İDARESİ KANUNU, 5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU VE
6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN
ÖNLENMESİNE DAİR KANUNUN İLE 633 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı maddesinin (a) bendinde yer alan “çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları” ibaresi “yeterli sayı ve kapasitede çocuk yuvaları, yetiştirme yurtları ve kadın konuk evleri ” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14’üncü maddesinin (a) bendinin son cümlesine “belediyeler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yeterli sayı ve kapasitede” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun 2 nci maddesinin (f) bendine “yürüten” ibaresinden sonra gelmek üzere “yeterli sayı ve kapasitede” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 03.06.2011 tarihli ve 633 Sayılı Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Şiddet mağdurları ve Devlet katkısı

EK MADDE 27/ A –

(1) 8/3/2012 tarihli ve 6284 Sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamına girenler lehine bu kanun kapsamındaki devlet katkısı ilgisine göre İl Özel İdarelerine veya Büyükşehir Belediyelerine ödenir. Azami tutarı üç katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Devlet katkısı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten defaten karşılanır ve hak sahibi kurum ve kuruluşlara hesabın bulunduğu banka aracılığıyla ödenir. Amacı dışında kullanıldığı tespit edilen Devlet katkısının ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye kanuni gecikme zammı oranında hesaplanacak faiz ile birlikte 1 ay içinde ödenmesi gerektiği Bakanlık tarafından bir yazı ile ilgili kurum ve kuruluşa bildirilir. Bu süre içinde ödeme yapılmaması hâlinde bu alacaklar, vergi dairesince anılan Kanun hükümlerine göre, ilgili kurum ve kuruluşlardan talep ve tahsil edilir.”

MADDE 5- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.